

fige om Mindretallet eller Nogen af dem, der ville stemme med det, at de ikke skulde være ligesaa daadkraftige, naar det gjælder, som Nogen af Flertallet, og han har ikke i sit „fortræffelige“ Foredrag villet jage „det Fortræffelige“ bort eller villet skrive vort elskelige, velsignede Sprog alle disse Aarhundreder tilbage for at gjøre det til et dødt Sprog. Det har jeg maattet sige for ham, og jeg har villet sige det for hans Eftermæles Skyld.

Bable: Tor jeg i denne sildige Aftenstund gjøre Regning paa at faa Drenghd for nogle Bemærkninger? — Sdet vi gaa til Afstemning over disse to Forslag, Flertallets og Mindretallets, skal jeg ærlig tilstaa, at jeg ikke har næret meget levende Forventninger om, at det egentlige Formaal, som de have stillet sig med Hensyn til det, som vi kalde det Oldnordiske, just vil gaa i Opfyldelse; thi det er ganske vist, at de have skrevet hver for sig en meget smuk Skoleplan, men til at udføre en Skoleplan hører der Lærere, som skulle meddele Lærlingerne det, de have tilegnet sig, og efter de Erfaringer, jeg har indhøstet paa min Livsvei, tror jeg, at det netop florer og overordentlig meget paa at udfinde de Lærere, der kunde bibringe Lærlingerne det Stof, som man agter at bibringe dem. Naar jeg nu særlig har begjært Ordet, inden vi gaa til Afstemning, er det, fordi jeg med en vis Glæde kan sige, at jeg har været blandt de Lykkelige, som have kunnet gennemgaa en Skole i Danmark, hvor saa at sige alle de Sag, som vi nu tilsigte at optage i Skoleplanen, allerede dengang, for en 25—26 Aar siden, vare optagne. — Jeg ved ikke, om den ærede Formand kunde skaffe mig en lille Smule Rolighed.

Formanden: Jeg maa bede ærede Medlemmer om mere at iagttage Tausghed.

Bable: Jeg siger, at jeg har været saa heldig at kunne gennemgaa for en 25—26 Aar siden en Skole, hvor alle disse Sag paa Engelsk og Oldnordisk nær vare optagne, men jeg kan sige til, at jeg ansaa det for

aldeles nødvendigt bagefter ad Frivillighedens Bei at tilegne mig de Sag, som endnu manglede. Hvis man nu tror ad offentlig Bei at kunne opnaa at indpræge Ungdommen Kjendskab til vore Forsædres Maal og bringe det til Frugt ude i Livet, saa maa jeg tilstaa, at jeg hører til dem, der høilig tvivle paa, at dette vil lykkes gennem Skoleveien. Dvertimod har jeg den Overbevisning, at den Raade, hvorpaa man tilveføbringer dem, der skulle undervise Ungdommen — være sig til den egentlige Dannelse eller være sig til den lavere Dannelse — netop er den, der i ethvert Folk er allerlettest skiftet til at bibringe Ungdommen saadanne Grundsætninger som dem, der ærligt have medvirket til, at vort Land har gennemgaaet de Mykker, som det har gennemgaaet. Den Opfattelse af Forholdene, som jeg har tilegnet mig, har jeg ikke faaet gennem Skolen; den har jeg faaet gennem Hjemmet, ude i Folket og sandelig ikke paa Skolebænken. Havde jeg samlet den paa Skolebænken, var jeg bleven ligesaa kortsynet som de Mænd, der for et halvt Aar siden saae Begivenhederne lige for Dine og domte saa falsk om dem, som Nogen kunde domme. Der er et Medlem, som idag har talt om, at Latin var egnet til at bibringe Ungdommen Logik, en sund Tankegang. Jeg tror ikke, at Latin er istand dertil, thi Latin er et Sprog, som selv har maattet gaa i Skole hos Andre, der var langt, langt forud for det. Jeg tror, at Latin, hvad enten det træder frem for os i Form af romersk Statsstyrelse, eller det træder frem i Form af Paverens Overtro, er et Sprog, som ganske vist har spillet sin Rolle, men hvis Rolle engang skal være udspillet. Den ærede Taler for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Wille), antager jeg ikke for at være nogen meget stiv Latiner, og jeg skal sige ham hvorfor: fordi han kan tale og skrive ganske godt for sig; jeg tror, at den, der er den stiveste Latiner her i Landet, omtrent er den, der allerlettest skriver sit Moderemaal. Der er et Medlem her i Salen, der har Ord for at være, ja, jeg vil ikke sige en stor, men som vitkkelig har Sands for Historie, skjøndt han har mere Sands for Geografi, og denne Mand har her i Salen udtalt Noget om vore Forsædre, lige-